

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)
1

betreft

Stand van zaken Omgevingswet

ons kenmerk

STAF/ALG/U201501219
Lbr. 15/059

datum

17 juli 2015

Samenvatting

Op 1 juli 2015 heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel Omgevingswet aangenomen. Het ministerie van IenM werkt nog aan de bijbehorende AMvBs. U krijgt in het voorjaar van 2016 de mogelijkheid om via een consultatie mee te praten over de invulling van deze AMvBs.

Het kabinet wil de Omgevingswet in 2018 in werking laten treden. Dat klinkt nog ver weg, maar de invoering van deze wet is een enorme operatie die alleen kan slagen als we nu al beginnen. Daarom hebben het Rijk, het IPO, de Unie van Waterschappen en de VNG op 1 juli het Bestuursakkoord implementatie Omgevingswet ondertekend. Daarin hebben we afspraken gemaakt over hoe we u gaan ondersteunen bij de voorbereiding op de komst van de Omgevingswet.

In deze brief leest u meer over het wetsvoorstel, de AMvBs en het ondersteuningsprogramma van de VNG. Ook geven we u tips over wat u nu al kunt doen om uw organisatie voor te bereiden op de Omgevingswet.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel. (070) 373 8393	uw kenmerk	bijlage(n) 1
betreft Stand van zaken Omgevingswet	ons kenmerk STAF/ALG/U201501219 Lbr. 15/059	datum 17 juli 2015

Geacht college en gemeenteraad,

In deze brief geven we u een globaal overzicht van de gevolgen van de Omgevingswet en de bijbehorende AMvBs voor gemeenten. Vervolgens kunt u lezen hoe de VNG u gaat ondersteunen bij de invoering van de wet en geven we u tips, zodat u nu al aan de slag kunt met de voorbereidingen in uw eigen organisatie. In de bijlage bij deze brief gaan wij dieper in op de inhoud van de wet en de AMvBs.

1. De gevolgen van de Omgevingswet voor gemeenten

Op 1 juli 2015 heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel Omgevingswet (Ow) aangenomen. De Ow is een raamwet die 26 wetten bundelt in één wet. De wet behelst een vergaande decentralisatie van de regels voor de leefomgeving. U krijgt meer ruimte om samen met inwoners en bedrijven integrale keuzes te maken over de inrichting van de fysieke leefomgeving.

In de Ow wordt het huidige scala aan sectorale instrumenten samengevoegd tot zes kerninstrumenten: omgevingsvisie, decentrale regels (provinciale omgevingsverordening, waterschapsverordening, gemeentelijk omgevingsplan), plannen en programma's, algemene rijksregels, omgevingsvergunning en projectbesluit. Zodra de Ow in werking treedt, vormen de bestaande bestemmingsplannen samen het omgevingsplan. De VNG heeft zich daarvoor ingezet, zodat uw investeringen in de actualisatie van bestemmingsplannen behouden blijven.

Provincies zullen terughoudend omgaan met het provinciaal belang. Het provinciaal belang moet altijd kenbaar zijn en bovendien moet uit de motivering blijken dat gemeenten dit belang niet kunnen behartigen. De VNG heeft veel gesprekken gevoerd om tot deze afspraken te komen.

Aansluiting overige wetten op de Ow

De nieuwe Wet grondeigendom, de Wet natuurbescherming en de Erfgoedwet hebben raakvlakken met de Ow. Een deel van deze wetten gaat uiteindelijk op in de Ow. In ieder geval worden procedures afgestemd. Meer details kunt u lezen in de bijlage.

2. Wat komt er in de vier AMvBs?

De 117 AMvBs in het huidige omgevingsrecht worden met de introductie van de Ow teruggebracht naar 4. Daarbij worden definities gelijkgetrokken en verouderde regels geschrapt. Een aantal wetsartikelen uit bestaande wetten worden naar een AMvB verplaatst. Het ministerie van IenM werkt nog aan de AMvBs. U krijgt in het voorjaar van 2016 de mogelijkheid om via een consultatie mee te praten over de invulling van deze AMvBs.

AMvB 1: Omgevingsbesluit

Het nieuwe Omgevingsbesluit bevat de procedures voor bijvoorbeeld omgevingsplan, omgevingsvergunning en projectbesluit, regels voor bevoegd gezag verdeling en betrokkenheid andere bestuursorganen, regels voor milieueffectrapportages, etc. Onder andere het huidige Besluit omgevingsrecht, het Besluit ruimtelijke ordening en het Besluit mer gaan op in deze AMvB. De grootste opgave is het gelijktrekken van definities en het stroomlijnen van procedures.

Specifieke aandachtspunten voor de VNG in deze AMvB zijn mogelijke verschuivingen van bevoegd gezag en de ladder van de duurzame verstedelijking.

AMvB 2: Besluit kwaliteit leefomgeving - materiële normen in de AMvBs

In deze AMvB worden diverse materiële normen opgenomen en wordt een deel van de bestuurlijke afwegingsruimte uitgewerkt. Veel materiële normen uit de huidige wetgeving, zoals normen voor geluid en luchtkwaliteit, worden verplaatst naar deze AMvB.

De manier waarop deze AMvB wordt uitgewerkt is bepalend voor de bestuurlijke afwegingsruimte van gemeenten. Meer afwegingsruimte is gewenst, maar kan ook leiden tot meer onderzoekslasten. Om onderzoekslasten zo veel mogelijk te voorkomen, wil de VNG dat per norm bandbreedtes worden geformuleerd waarbinnen gemeenten keuzes kunnen maken.

AMvB 3: Besluit Activiteiten in de leefomgeving

Het Besluit activiteiten in de leefomgeving (Bal) wordt de opvolger van het huidige Activiteitenbesluit. In deze AMvB komen regels voor met name milieubelastende activiteiten. Het kabinet wil in het Bal alleen nog regelen wat nodig is op basis van bijvoorbeeld EU-richtlijnen, andere internationale verplichtingen en voor een basisbeschermingsniveau voor veiligheid en gezondheid. De minister overweegt daarvoor om grote onderdelen van het huidige Activiteitenbesluit te schrappen en over te laten aan gemeenten.

AMvB 4: Besluit bouwwerken leefomgeving

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) vervangt het huidige Bouwbesluit. In deze AMvB komen de algemene regels voor bouwactiviteiten. Het gaat om een harde schil met zaken die het Rijk moet regelen vanwege internationale verplichtingen (zoals gehandicaptentoegeankelijkheid), EU-verplichtingen (zoals energienormen) en brandveiligheidsnormen. Voor de overige bouwregelgeving wil het kabinet de zaken decentraliseren of dereguleren.

Deze AMvB behelst niet de privatisering van de bouwplantoets. Daarvoor gaat een apart wetsvoorstel naar de Tweede Kamer. Het kabinet wil de privatisering bouwplantoets in laten gaan voor de inwerkingtreding van de Ow. Meer informatie hierover vindt u op de [VNG-site](#).

In AMvBs 3 en 4 wordt de afwegingsruimte voor gemeenten bepaald.

3. Implementatie van de wet

Het kabinet wil de Omgevingswet in 2018 in werking laten treden. Dat klinkt nog ver weg, maar de invoering van deze wet is een enorme operatie, vergelijkbaar met de transitie in het sociaal domein. Die operatie kan alleen slagen als we nu al beginnen. Daarom hebben het Rijk, het IPO, de Unie van Waterschappen en de VNG op 1 juli het [Bestuursakkoord implementatie Omgevingswet](#)

ondertekend. Daarin hebben we afspraken gemaakt over hoe we u gaan ondersteunen bij de voorbereiding op de komst van de Omgevingswet. De invoeringsondersteuning speelt in op uw behoeften en vragen uit de praktijk, maar ook op die van Omgevingsdiensten, provincies, waterschappen, het Rijk, bedrijven en burgers. De VNG werkt hierbij samen met onder meer de G4, de G32, de IMG en tal van gemeenten.

Ondersteuningsprogramma door de VNG

De VNG gaat graag samen met u aan de slag met de implementatie. In het bestuursakkoord is afgesproken dat we als gemeenten, via de VNG, zelf regie voeren op het gemeentelijke deel van het implementatieprogramma. Dat geven we vorm in een vraaggestuurde en iteratieve aanpak. Het plan dat we ontwikkelen voor najaar 2015 is gebaseerd op uw behoeften die zijn opgehaald tijdens de verschillende cocreatieve sessies uit het voorjaar, de botsproeven, de impactanalyses (onderzoek naar de consequenties van de invoering voor de gemeentelijke organisatie) en ontmoetingen in diverse bijeenkomsten en congressen. U weet immers het beste wat u als gemeente aan ondersteuning nodig heeft en welke zaken u liever zelf of in uw regio oppakt.

De ondersteuning dit najaar staat in het thema van Bewustwording en Verkenning. Na de zomervakantie start de VNG met de volgende activiteiten:

- Vergroten van bewustwording bij de verandering: diverse bijeenkomsten voor raadsleden, bijeenkomsten voor bestuurders en regionale bijeenkomsten voor ambtenaren samen met de G32;

- Diverse verkenningen: verkenning informatievoorziening fysiek domein, start van living lab Twente (samen met Saxion);
- Veranderopgave: inventarisatie verandermanagers bij gemeenten, opzetten regionale kennisnetwerken

Eind van dit jaar hebben we een uitgewerkt plan voor ons ondersteuningsprogramma in de komende jaren. Daarbij is 2016 het jaar van Verdieping en Verbreding, 2017 het jaar van Voorbereiding en Verandering en 2018 het jaar van Realisatie en Verankering.

Digitale stelsel Omgevingswet (voorheen: Laan van de Leefomgeving)

Het eindperspectief voor het digitale stelsel is dat met één klik op de kaart de benodigde informatie voor omgevingsplannen, vergunningen en andere besluiten over de fysieke leefomgeving beschikbaar is voor gemeenten, burgers, bedrijven en andere gebruikers. In het bestuursakkoord is afgesproken hiervoor een gefaseerde aanpak te volgen.

Bij de invoering van de Ow in 2018 moeten de eerste onderdelen van het digitale stelsel zijn gerealiseerd. Deze eerste fase omvat in ieder geval het wettelijk minimum voor de uitvoering van de Ow, zoals omgevingsplannen en vergunningverlening, en de instandhouding van het huidige dienstverleningsniveau. De bestaande voorzieningen Omgevingsloket online, Activiteitenbesluit Internet Module en ruimtelijkeplannen.nl zijn dan geïntegreerd in een Omgevingsloket.

Na 2018 wordt het digitale stelsel in fases verder uitgebreid. Onderdeel daarvan kunnen zijn de uitbouw van de informatiehuizen, de onderzoekshulp, een digitale samenwerkingsruimte en doorontwikkeling van de functionaliteit van het Omgevingsloket.

In het bestuursakkoord is afgesproken dat per onderwerp de haalbaarheid en realisatie via businesscases worden onderzocht. Dit is belangrijk omdat er nog diverse haken en ogen aan zitten. De bedoeling is dat gegevens beter ontsloten worden en dat kosten wordt bespaard doordat gevalideerde gegevens beter hergebruikt kunnen worden. Maar houden de gegevens stand bij de Raad van State? Gaan gemeenten niet veel kosten maken voor het aanleveren van gegevens terwijl ze minder gebruik maken van deze gegevens? Ook gezien de conclusies van de commissie-Elias (ICT-projecten) is er bezorgdheid. Daarom hebben wij in het bestuursakkoord afgesproken om per fase duidelijke go/no go momenten in te bouwen in het proces en u en andere gebruikers tijdig te informeren over veranderingen.

Onderzoek naar de financiële aspecten

In het bestuursakkoord zijn geen afspraken gemaakt over de verdeling van de kosten en baten, behalve voor een beperkt aantal concrete activiteiten die gefinancierd moeten worden om in het najaar met de implementatie te kunnen starten. Wel zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van een onderzoek inzake artikel 2 van de Financiële-verhoudingswet naar de kosten en baten van de Ow en invoering daarvan, inclusief de kosten voor het digitale stelsel. De VNG is trekker van dit onderzoek. De resultaten worden eind dit jaar opgeleverd.

Op termijn zullen na dit onderzoek nog verschillende onderzoeken gaan lopen, die steeds meer duidelijkheid moeten geven over de kosten en baten van de wet, de AMvBs, de invoering en de digitalisering.

4. Wat kunt u nu al doen?

De invoering van de Ow is een grote opgave, die ons de kans biedt om samen en vanuit de uitvoering het voortouw te nemen bij het veranderingsproces. Dit betekent wel dat we ons nu al moeten gaan voorbereiden op de implementatie van de Omgevingswet. Met uw betrokkenheid kan de VNG de nodige veranderingen realiseren en invloed uitoefenen op de verdere ontwikkeling van regelgeving en het digitale stelsel.

Wij geven u alvast een aantal suggesties voor wat u nu al kunt doen:

- Wijs in uw eigen organisatie iemand aan (een verandermanager) die integraal verantwoordelijk is voor het trekken van de implementatie en die daarvoor voldoende mandaat heeft. De verandermanager moet beschikken over politiek-bestuurlijke affiniteit over de breedte van het vraagstuk en is niet alleen voorbehouden aan het fysieke domein. Kijk ook wie er verder bij de implementatie betrokken moet zijn en zorg dat binnen dit team de benodigde kennis wordt opgebouwd.
- Reserveer alvast budget in de begroting van 2016 voor de implementatie.
- Onderzoek welke ambities uw gemeente heeft voor de Ow. Wilt u bijvoorbeeld met een of enkele projecten gebiedsgericht aan de slag, voor welke thema's wilt u gebruik maken van bestuurlijke afwegingsruimte of wilt u werken aan het (nog) meer betrekken van de samenleving bij de planvorming?
- Zoek uw partners in de keten en in de regio op en ga het gesprek aan over welke ambities iedereen heeft als het gaat om werken in de geest van de Ow. Denk daarbij ook aan het bestuur van de omgevingsdienst.
- Betrek uw hele college en uw gemeenteraad bij de voorbereiding van de implementatie. Het is niet alleen een zaak voor ruimtelijke ordening, maar gaat veel breder en betekent een verandering in de manier van werken. Alle relevante belangen moeten vroegtijdig in proces erbij worden betrokken.
- U kunt als gemeente meedenken over de landelijke aanpak of meewerken aan pilots voor het omgevingsplan, veranderingen in digitalisering of dienstverlening. Hierover wordt u nader geïnformeerd.
- Doe inspiratie op en kijk op de site www.houdheteenvoudig.nl. Daar vindt u voorbeelden van gemeenten die met de stofkam door hun eigen regelgeving zijn gegaan, die experimenteren op basis van de Crisis- en herstelwet, gemeenten die nu al omgevingsvisies maken, hun bestemmingsplannen samenvoegen binnen de huidige wettelijke kaders of die hun werkprocessen stroomlijnen.

Ondanks dat de onderliggende regelgeving nu nog niet bekend is, hoeft u niet af te wachten. U kunt nu al gaan werken in de geest van de Omgevingswet.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop followed by a horizontal line and a short vertical stroke.

J. Kriens
Voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.

Bijlage

In deze bijlage gaan wij dieper in op een aantal punten die in de brief zijn genoemd.

1. Inhoud Omgevingswet

Omgevingsplan

Een belangrijke afspraak met de minister is dat bestemmingsplannen direct het omgevingsplan worden wanneer de Ow in werking treedt. Op deze manier willen wij voorkomen dat uw investeringen van de afgelopen jaren in de actualisatie van bestemmingsplannen teniet worden gedaan.

Per gemeente is er na de inwerkingtreding van de Ow één omgevingsplan in plaats van meerdere bestemmingsplannen. Dit is echter cosmetisch, de huidige bestemmingsplannen hoeven dan nog niet te zijn geïntegreerd. Hoe en wanneer er over wordt gegaan naar een volledige integratie is discussie voor het overgangsrecht. Verder zullen een aantal gemeentelijke autonome verordeningen met aspecten van de fysieke leefomgeving verplicht moeten worden in het omgevingsplan. Op dit moment zijn wij in overleg met het ministerie voor welke gemeentelijke verordeningen dit moet gelden.

Provinciaal belang

Er is veel gesproken over de verduidelijking van bevoegdheden. De VNG vindt dat een heldere taakverdeling bijdraagt aan een betrouwbare overheid. Over de vraag wat van provinciaal belang is hebben wij veel gesprekken gevoerd met het IPO. Er is nu overeenstemming dat: "Het provinciaal belang, vastgesteld door Provinciale Staten, altijd kenbaar moet zijn én gemotiveerd worden. Uit de motivering moet duidelijk worden dat het Provinciaal belang niet doelmatig en doeltreffend door het gemeentelijk bevoegd gezag kan worden behartigd. Provincies zullen hier terughoudend mee om gaan."

Amendementen en moties Tweede Kamer

De Tweede Kamer heeft een aantal amendementen aangenomen die voor gemeenten belangrijk zijn. Zo is een amendement aangenomen dat de mogelijkheid biedt om bij AMvB regels te stellen over de hoogte, bandbreedte en berekeningswijze van legestarieven en heffingen. Dergelijke regels zouden een forse inperking van de gemeentelijke autonomie betekenen. De VNG heeft hier [bezwaren](#) tegen geuit en we zullen onze bezwaren opnieuw inbrengen bij de uitwerking van het amendement en de bijbehorende motie.

Andere aangenomen amendementen gaan onder meer over:

- minst belastende interventie;

De 'minst belastende interventie' verhoogt de drempel voor provinciale en Rijksbemoediening met gemeentelijk beleid.

- het verplicht worden van de omgevingsvisie voor gemeenten. Naast provincie en Rijk worden gemeenten nu ook verplicht om omgevingsvisie vast te stellen
- het nadrukkelijk betrekken van gezondheid bij de toedeling van functies in het omgevingsplan

Belangrijke discussiepunten in de kamerbehandeling waren de burgerparticipatie bij projectbesluiten en de balans tussen rechtszekerheid van de burger tegenover de beleidsvrijheid van gemeenten. Een volledig overzicht van de aangenomen amendementen en moties vindt u [hier](#).

Ow en processen voor Wet grondeigendom, Wet natuurbescherming en Erfgoedwet
Het ministerie werkt aan een wetsvoorstel voor de nieuwe Wet grondeigendom. Daarin worden instrumenten uit de huidige Onteigeningswet, Wet voorkeursrecht gemeenten, Wet inrichting landelijk gebied samengevoegd, en wordt een regeling voor vrijwillige stedelijke herverkaveling geïntroduceerd. Bij de inwerkingtreding van de Ow zal deze wet opgaan in de Ow.

De Wet natuurbescherming ligt momenteel bij de Eerste Kamer. De 'inwerkingtredingsdatum' is waarschijnlijk 1 maart 2016. Deze wet gaat grotendeels op in de Ow. De wetten worden nu al afgestemd qua procedures en definities. Meer informatie over deze wet en de lobby van de VNG leest u op de [VNG-site](#).

De Erfgoedwet wordt per 1 januari 2016 van kracht en vervangt zes wetten en regelingen op het gebied van cultureel erfgoed. Deze wet gaat niet op in de Ow, maar er zal wel een gelijkstelling plaats vinden van procedures. Meer informatie over deze wet leest u op de [VNG-site](#).

2. Inzet VNG bij AMvBs

AMvB 1: Omgevingsbesluit

De VNG brengt twee specifieke aandachtspunten onder uw aandacht: mogelijke verschuivingen van bevoegd gezag en de ladder van de duurzame verstedelijking. Bij het Omgevingsbesluit wordt voor elke taak bepaald of de huidige verdeling over bevoegd gezag logisch is volgens de opzet van de Ow. We verwachten weinig andere verschuivingen anders dan die al zijn afgesproken in het kader van het VTH-wetsvoorstel en voor kleine ontgrondingen.

De ladder van de duurzame verstedelijking is een instrument waarvan de filosofie over zorgvuldig ruimtegebruik gedeeld wordt door alle betrokken partijen. Volgens ons kan de filosofie van de

ladder uitstekend terugkomen in de nieuwe AMvBs, maar zal het instrument zelf gewijzigd moeten worden. De minister onderzoekt dit jaar welke knelpunten vooruitlopend op de Ow kunnen worden opgelost. De VNG is hier uiteraard bij betrokken.

AMvB 2: Besluit kwaliteit leefomgeving - materiële normen in de AMvBs

De manier waarop deze AMvB wordt uitgewerkt is bepalend voor de bestuurlijke afwegingsruimte van gemeenten. Gemeenten hebben behoefte aan meer afwegingsruimte, maar met een zekere begrenzing. Meer afwegingsruimte kan ook leiden tot meer onderzoekslasten. Om onderzoekslasten zoveel mogelijk te voorkomen, wil de VNG dat per norm bandbreedtes worden geformuleerd waarbinnen gemeenten keuzes kunnen maken.

Het geheel loslaten van normen zonder grondslag in EU- richtlijnen, zoals voor bodem, geluid¹ en geur, vinden wij niet wenselijk. Dit zou zorgen voor een grote bewijs- en dus onderzoekslast voor gemeenten en geeft problemen voor de rechtsbescherming. Het stellen van bandbreedtes faciliteert een gebiedsgerichte benadering van het omgevingsplan. Meer informatie hierover vindt u in ons [position paper](#).

Geluid, bodem en geur kennen nu nog eigen wetgeving, maar komen onder de Ow in deze en andere AMvBs terecht. Bij bodem speelt nog de vraag of de huidige bevoegd gezag verdeling, waarbij slechts een beperkt aantal gemeenten bevoegd gezag is, de meest logische is. Voor geluid is van belang dat we voor specifieke gevallen extra afwegingsruimte krijgen, zodat ook de projecten op lastige locaties doorgang kunnen vinden.

Voor geur van veehouderijen wilde het kabinet in eerste instantie de huidige wetgeving geheel schrappen. Gemeenten willen dat de huidige systematiek van wettelijke normen met een bandbreedte om lokaal af te wijken behouden wordt en de huidige regelgeving met enkele aanpassingen in de AMvBs wordt verwerkt. Ons [standpunt](#) bij de evaluatie van de geurregelgeving is dat de huidige werkwijze nu al gemeentelijke afwegingsruimte en een koppeling met gebiedsgerichte aanpak biedt, en de systematiek werkt goed in de praktijk. Het geheel decentraliseren is onverstandig omdat dit leidt tot onnodige extra kosten voor gemeenten en meer zaken bij de rechter en Raad van State.

Ook voor externe veiligheid wordt de systematiek aangepast. Aanvullend op de huidige risicobenadering wordt toegewerkt naar een bredere en transparantere afweging, waarbij de ruimte rond de bron slimmer wordt ingericht. Onderdeel hiervan is een versimpeling van de groepsrisicoberekening. Door deze modernisering omgevingsveiligheid moet het voor bestuurders en ambtenaren eenvoudiger worden om omgevingsveiligheid tijdig in het proces te betrekken en veiligheidscriteria, zoals het groepsrisico, op maatschappelijke aanvaardbaarheid te kunnen

¹ Er is wel een EU richtlijn Omgevingslawaai, maar hier staan geen normen in.

beoordelen. Hierbij worden onderzoekslasten verminderd.

AMvBs 3 en 4: Besluit Activiteiten in de leefomgeving en Besluit bouwwerken leefomgeving

In deze AMvBs wordt samen met het Besluit kwaliteit leefomgeving de bestuurlijke afwegingsruimte voor gemeenten bepaald. Bij de vormgeving in het Bal en Bbl is het van groot belang dat de bestuurlijke afwegingsruimte daadwerkelijk meerwaarde krijgt voor gemeenten, burgers en bedrijven.

Na enkele sessies met een groep gemeenten heeft de VNG alvast de volgende aandachtspunten voor de vormgeving van de bestuurlijke afwegingsruimte:

- In de AMvBs moet duidelijk zijn wanneer sprake is van decentralisatie en wanneer sprake is van deregulering. Bij decentralisatie moeten de vragen over (maatschappelijke) wenselijkheid en kosten zeker aan de orde komen. Bij deregulering moet duidelijk zijn dat er geen behoefte meer is aan regelgeving.
- Uitgangspunt moet zijn dat gemeenten lokaal en integraal kunnen sturen op de kwaliteit van de leefomgeving en de gewenste ontwikkelingen in een gebied.
- Afwegingsruimte moet gecreëerd worden voor die zaken waar gemeenten nu tegen knelpunten aanlopen, niet voor zaken waar gemeenten geen behoefte aan afwegingsruimte hebben. Bekeken moet worden of het in het kader van bestuurlijke afwegingsruimte doelmatig en efficiënt is om per gemeente een afweging te maken. Het scheppen van afwegingsruimte moet een meerwaarde hebben voor gemeenten en niet alleen leiden tot verplaatsing van regels van centraal naar decentraal niveau. Voor bijvoorbeeld normen op het gebied van constructieve veiligheid hebben gemeenten geen behoefte aan meer afwegingsruimte. Bij milieuregels en keuzes over leefbaarheid is wel behoefte aan meer lokale beleidsvrijheid.
- Meer gemeentelijke afwegingsruimte betekent dat Rijk en provincies zaken moeten loslaten. Het is niet de bedoeling dat het Rijk afwegingsruimte creëert en provincies deze ruimte dichtregelen.
- Er moet een goede balans gezocht worden tussen een duidelijke en toegankelijke systematiek, ruimtelijke kwaliteit en complexiteit. Bestuurders moeten hun keuzes goed kunnen motiveren en uitleggen aan gemeenteraad, burgers, bedrijven en andere betrokkenen. Daarnaast maakt een duidelijke en toegankelijke systematiek het makkelijker voor burgers en bedrijven om te participeren.
- Zorg dat de bestuurlijke afwegingsruimte gebruikt kan worden om afwegingen over fysieke leefomgeving weer terug te brengen in het lokale politieke debat.
- Er moet rekening worden gehouden met de verschillen tussen bijvoorbeeld stedelijke en landelijke gebieden. De decentralisatiewens kan verschillen door de aard van gebieden.
- Rechtszekerheid moet voldoende geborgd worden. Om dit te bevorderen en ongewenste verschillen tussen gemeenten te voorkomen dient afstemming en samenwerking op

regionaal niveau tussen gemeenten gestimuleerd te worden. Deze samenwerking moet op vrijwillige basis gebeuren, niet wettelijk afgedwongen zoals bij het wetsvoorstel VTH.

- De huidige mogelijkheden in de regelingen van de Stad- en milieubenadering en de Crisis- en herstelwet moeten op een goede manier worden samengevoegd in een flexibiliteitsbepaling.
- In voorkomende gevallen moet rekening worden gehouden met afspraken die voor sectorale domeinen zijn gemaakt over de wijze waarop afwegingsruimte moet worden vormgegeven. Bestaande afspraken voor geluid moeten op een goede manier worden verwerkt en er moet rekening worden gehouden met de aanbevelingen uit de evaluatie geurregelgeving veehouderij. Voor gezoneerde industrieterreinen is de uitdaging om de vrijkomende geluidsruimte vanwege etmaal- en jaarmiddeling ten gunste van gemeenten te laten komen. Bij de vormgeving van de regeling voor afwegingsruimte is het nodig om voldoende inzicht te krijgen in de gevolgen voor de praktijk.
- Voor gemeenten moet duidelijk zijn welke stappen zij moeten zetten om een goede afweging te maken voor de fysieke leefomgeving in het bijzonder in relatie tot de volksgezondheid en veiligheid.

Pre-consultatie en officiële consultatie AMvBs

Het ministerie werkt aan de conceptteksten van de nieuwe AMvBs. De teksten zijn nog niet gereed voor inspraak. In oktober 2015 is er voor de AMvBs een pre-consultatie voor de bestuurlijke koepels. De officiële consultatieronde over de AMvBs is naar verwachting in het voorjaar van 2016.